

Engin Erkiner: Filistin sorunu, Filistin ile Israil arasındaki savastan ibaret zannedilir. Gerçekte ise, Lübnan, Suriye ve Ürdün de en az Israil kadar Filistinli öldürmüştür.

Ortadoğu'da hiç bir zaman kalıcı bir "ilerici"lik olmamıştır. Devlet çıkarları öyle gerektiriyorsa "ilerici" olunur, yoksa gerici. Dün ittifak yaptığın güçle yarın savaşabilir, öbür gün yeniden dost olabilirsin.

Ortadoğu'da "kimin eli kimin cebinde", belli değildir!

"İlerici" gibi görünen Suriye'yi ele alalım... Önceki yazımda bu ülkedeki Hafız Esad diktatörlüğünün Sünni bir kenti yerle bir ederek 38 bin kişiyi öldürmesinden söz etmiştim. Bu yazıda Suriye ile Filistinliler ilişkisini kısaca ele almaya çalışacağım.

Bölgedeki Arap devletlerinin, özellikle de Ürdün ve Suriye'nin 1970'li yıllardaki amacı, Filistin hareketini denetim altında tutmaktır. Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) fazla güçlüydü, neredeyse bir çeşit devlet gibiydi. Zayıflatılması gerekiyordu.

FİLİSTİNLİNİN "TERBİYE EDİLMİŞİNİ" SEVMEK

Filistin örgütleri –en başta FKÖ- fazla güçlü olmasın, söz dinlesin, çıkarlarımıza hizmet etsin, biz de onlara sahip çıkalım!

Hakim mantık böyleydi! Filistinlilere karşı katliam Eylül 1970'te (Kara Eylül) Ürdün'de başladı. Ürdün Kralı Hüseyin'in emriyle ordu Filistin kamplarına saldırdı ve uzun süren çatışmalardan sonra FKÖ, Ürdün'den çıkarılarak Lübnan'a sürüldü. Çatışmalarda yaklaşık 8000 Filistinli öldürüldü.

1975'ten itibaren Lübnan'da şiddetli bir iç savaş yaşandı. İç savaşın aktörlerinden bir tanesi

İsrail, diğeri bu ülkeyi kendisine bağlamak isteyen Suriye, Lübnan milliyetçileri Falanjistler ve FKÖ idi.

Falanjistler önce Suriye ile işbirliği içinde Filistinlilere saldırdılar.

Yanlış okumuyorsunuz! 1982'de İsrail'in desteğiyle Lübnan'da Sabra ve Şatila adlı Filistin kamplarında katliam yapan Falanjistler, 1975'te Suriye ile ittifak halindeydiler. Ocak 1976'da Karantina katliamını, aynı yılın Ağustos ayında ise Tel al-Zaatar olarak bilinen Filistinli katliamını yaptılar. Binlerce Filistinli öldürüldü. Herkes çok sayıda ölü olduğunu kabul ediyor ama tahmini rakamlar birbirinden hayli farklı. Amaç, FKÖ'nün Lübnan'daki gücünü kırmaktı. Bunu Suriye de, Falanjistler de ve tabii İsrail de istiyordu. Falanjitler daha sonra cephe değiştirip İsrail ile ittifaka girdiler.

İŞTE SURİYE BUDUR! Daha sonra zayıflamış Filistinli örgütlere "kollarını açar", onları "himayesine alır". Filistin davasını destekliyorum, ama sözünden çıkmayın!

Suriye, Filistinli örgütler arasında da eksik olmayan çatışmalarda kullanılmak üzere El Saika adlı bir örgüt de kurar.

Ortadoğu politikasında eller ve cepler sürekli değişir. Kimin eli kimin cebindedir, duruma göre değişir!

Birkaç yıldır Hamas, İsrail'in baş düşmanı. Oysa ki, önceki yıllarda aynı İsrail, Hamas'ı FKÖ'nün gücünü kırmak amacıyla desteklemişti. FKÖ zayıflayınca eski dost düşman oldu.

ACİLCİLER FİLİSTİNLİLERE KARŞI NASIL "SAVAŞTILAR"?

Bu, korkunç bir olaydır.

1983 yılında Filistinli örgütler arasında şiddetli çatışmalar vardır. Yeni değil. Eskiden de vardı ve zaman zaman şiddetlenirdi. O sırada Suriye yanlısı olan Cephe Nidal ile Cephe –yani Acilciler- ittifak halindedir. İkisi de Suriye yanlısıdır.

Sonra ne olur? Bir arkadaşın gönderdiği Hüseyin imzalı el yazısıyla yazılmış mektuptan aktarıyorum:

“Cepheden 4 arkadaşın öldüğünü duydum diyorsun. Evet doğru. Ben geçenlerde Trablus’a gittim. 5 gün kaldım. Bu süre içerisinde çarşıda Cephe ve Cephe Nidal’ın ortak imzalı bir afişine rastladım. Afişte üç tane resim vardı. 1. Hıdır (Selahattin Kaya), 2. Kadir (Süleyman Kılıç, bu, Bassit’te çalışıyordu), 3. Vedat Erdal, bu arkadaşını tanıyorsun, sanırım Adana bölgesinden). Diğer ölen ise, anlatılanlara göre Trablus’ta ölen arkadaşlarını getirmek için (gelirken) yolda trafik kazası geçirmiş ve ölmüş. Bu arkadaşını çok iyi tanırısın, MK üyesi Hanna.”

Trablus’ta öldürülen üç kişi daha önce İsrail’e karşı savaşmış olan üç kişi. 1982’de İsrail saldırısı sonucu Lübnan terk edilmek zorunda kalınca, bu arkadaşlar Suriye’ye geliyorlar. Daha sonra, Filistinli gruplar arasında çatışmanın olduğu Trablus’a gönderiliyorlar. Hanna buna karşı çıkıyor ve bu nedenle bir süre ev hapsine alınıyor.

Üç arkadaşın kaldığı kamp, bir süre sonra karşıt bir Filistinli grup tarafından basılıyor. (FKÖ’ye bağlı bir grup olsa gerek. Tam adını öğrenemedik). Bu arkadaşlar orada başka bir Filistinli grup tarafından öldürülüyor.

Hanna, bu arkadaşların cansız bedenlerini almak için –önceden açıklandığı gibi- gece arabası bozularak Trablus’a gönderiliyor. Yolda kaza yapıyor ve ölüyor.

Hanna’nın arabasının rotalarını bozan arkadaşın takma adını ve gerçek adını biliyorum. Olayı ağlayarak anlatan da kendisi. İsminin açıklanmasını istememiş, bu nedenle belirtmiyorum.

Gerçek durumu saptırarak ölen yoldaşlar üzerinden prim yapmak çabası bundan sonra başlıyor.

Önce Suriye’de bulunan Türkiyeli bütün sol örgütler, “İsrail saldırısı sonucu katledilen yoldaşları anmaya” çağrılıyor. Ne ki, herkes biliyor, Trablus’ta İsrail yok. Bu arkadaşlar Filistinlilerin iç çatışmasında öldürüldüler. Muhtemelen kendileri de böyle bir çatışmaya karışacaklarını bilmiyorlardı.

Doğru bir tavırla Suriye yanında saf tutmayı reddeden Türkiyeli örgütler anmayı protesto ediyorlar ve katılmıyorlar.

Herkes Filistinli örgütler arasındaki çatışmanın derhal bitirilmesini isterken, bir örgüt, Suriye yanında saf tutuyordu. Militalarını Suriye tarafında saf tutmaları için Filistinliler arasında çatışmanın olduğu bir bölgeye sürdü, ama planlarında başarılı olamadı.

Şimdi Filistinli başka bir grup tarafından öldürülen bu üç yoldaş, “İsrail’e karşı Filistin direnişinde savaşarak şehit mi oldular?” Önceden gerçekten İsrail’e karşı savaşta yer almışlardı, ama öldürüldüklerinde böyle bir durum yoktu.

Hanna Maptunoğlu şehit mi oldu?

Okurdan özür dilerim. Kendimi tutamıyorum:

ALLAH BELANIZI VERSİN!